

nujejo, in sicer: Heinrich, Gotepolt, Rothilt, Hiltipurch in Stojdrag. Ker je junska dolina še dandanašnji slovenska, tako so štirji sužnji uže bili krščeni z nemškimi imeni, a Stojdrag še ima lepo čisto slovensko ime. Složeno je iz: stoj in drag. Imena iz tega debla so: Stoe, Stoen, Stoj (staromoravska), Stojemir, Stoj-ko, Stojislava (starosrbsk), na hrvatsko-kranjski meji pa stoji še dandanašnji selo s cerkvo, ki se veli: Stojdraga.

Priče pri tem darilnem pismu so bile — „hujus dotalitii sunt testes per aures tracti: Engelbertus, Papa, Woluolt, Egilolf, Reginolt, Lanzo, Aribo, Liutpolt, Gerolt, — sama nemška imena, — a v listini je tudi stavek: „isti sunt testes slavigenae“: Chazili (Kasil), Orthuun, Annizi, Lanzo, Gom, Laduta. Tri priče, rodom Slovenci „slavigenae“, imajo toraj uže nemška imena, Kasil, Gom (primeri staročesk. Gomut, starorusk. Gom-ol), in Laduta so pa še slovenska.

Ko je koroški mejni grof Bernhard svetopavlovskemu samostanu poklonil oppidum Radewan (v hočki fari blizo Maribora) in pa ves: Brunna (Studence, med Mariborom in Lempahom) je med 20 pričami bil edini Slovenec: Oiko (glej Codex trad. monast. st. Pauli cap. XIX.) Pri starih Čehih so bila imena: Ojko-mil in Ojko-slav navadna.

Slovenci so pridno obdelovali zemljo, katera se je potem Nemcem dajala. Tako berem, da je cesar Oto III. na prošnjo koroškega vojvode Henrika poklonil: „Saxonicum idam tres regios mansus in loco ubi Slavus Gluzo habitare et diruere caepit“, — „in loco quem vulgari lingua nuncupant Gluzengizazi“ (Monumenta Boic. Tom. XXVIII. Pars I. pag. 253. Nr. CLXVII.). Tako je moj Slovenec Glus zastonj krčil in delal novine, zemljo dobi Nemeč sakonsk, in še zemlja, katero je Slovenec Glus obdelal, je dobila nemški pridevek: Gizazi = novonemšk. Gesäss.

Da bi nam kdo iz starih listin kranjskega vojvodstva nabral osebnna imena, da bi videli, kakošno lice da imajo. Zdramite se, dragi sosede!

Naši dopisi.

Iz Rusije 17. maja. ::*) — Kot dopolnitev k svojemu dopisu od 20. aprila naj to-le pristavim. Tako hitrega prehoda od zime na leto, kakoršen je bil letos, ne pomnim. Od 20. do 24. aprila je po naši reki splaval ves led. Kodar so 19. aprila konji vlačili težke sanj, so 25. aprila plavali parobrodi. Od 24. do 28. aprila smo imeli juliško vročino, v senci podnevi do 20, ponoči do 14 stopinj R. Potem je padel gorak dež in temperatura je postala umerjena: 10 do 17 stopinj v senci. Vse je kakor migoma obzelenelo. Iz vseh krajev Rusije pišejo, da letina obeta biti prav obilna, če nas Bog obvaruje raznih uim.

Čitateljem „Novic“ je uže znano, da 13. marca prvo bombo je vrgel pod kočijo cesarja Aleksandra Nikolajeviča neki Risjakov. Ta bomba je poškodovala zadnji konec kočije, cesarja pa ni ranila. Spremstvo je cesarju svetovalo, takoj odpeljati se dalje; al cesar stopil je iz kočije rekoč, da želi ogledat svoje ranjence. Komaj pa je storil nekoliko korakov, ko je zagromela druga bomba pod njegovimi nogami. Vseh ranjenih je bilo 22, med katerimi, razun cesarja, so umrli še 4, in med njimi tudi tisti hudodelnik, ki je vrgel drugo bombo, neki Jelnikov. Da to ni njegovo pravo ime, se je

pokazalo prec prvi dan po hudodelstvu, al kdo je prav za prav on in kako se imenuje, dolgo niso mogli zvedeti. Še le sredi aprila se je objasnilo, da ta psevd-Jelnikov je bil — Poljak, dijak tehnologičnega instituta, po imenu Hrinjevecki.

Na jugu Rusije, posebno v Kijevu, so pretekli teden judje mnogo pretrpeli, razbili so jim več štacun in žganjarij, in škode naredili samo v Kijevu za nekoliko sto tisoč rubljev. Na te limanice se je nihilistom narod vsedel! Al razdejanje judovskega premoženja ni bil cilj nihilistov; bilo je to le sredstvo k zmotam, k punktu, kakor dokazujejo proklamacije, katere je policija pri tej priliki zasegla v neki tajni nihilistični tiskarni. Take proklamacije so te dni našli tudi v Varšavi. Nihilisti so se prepričali, da v srcu ruskega naroda, v velikoruskih mestih se ne morejo nadejati nikakoršnega vspeha, zato so spet začeli razsajati po mestih s prebivalstvom, ki je zmes Poljakov in židov.

Z Dunaja 31. maja. — Uže v torek preteklega tedna, ravno v tisti seji, v kateri je bil predlog gledé znižanja šletne šolske dolžnosti sprejet v tretjem branji, utemeljil je poslanec A. Obreza svoj predlog: naj se vpelje davek, prav za prav kolek od kupčij na borzi, tako, da prodajalec in kupec od vsakih 5000 gold. vrednosti (Börseschluss) plačata vsak po 50 krajc. Gospod Obreza dokazal je v obširnem in s statističnimi dokazi temeljito podprtem govoru, da je ta vpeljava takega davka pravična, mogoča, primerna in davek ne previsok v primeri z dobičkom, ki se redno prisluži pri takih barantijah in primeren tudi gledé enakih davkov v družih državah. Prinašal bi tak davek državni blagajnici, katera zmerom za deficitom hira, takoj nekaj milijonov in pričakovati bi bilo čedalje več dohodka. Tako bi se s tem pričel davek na premakljivi kapital; ob enem pa polajšanje davkov na zemljišča in pohištva. — Govor gosp. Obreze privabil je nenavadno veliko množico poslušalcev v zbornico — prijateljev in nasprotnikov tega davka, in reči se mora, da so bili iznenadeni celó nasprotniki, ki so prišli z namenom zasmehovati govornika, ki pa jih je s spretnostjo trgovskotemeljitega dokazovanja primoral, izreči mu poleg pohvale prijateljev — tudi priznanje nasprotnikov. Pritrdil mu je celó borsinski strokovnjak Neuwirt, nevoljen pa je bil Menger, ki je uže sam dolgo kahal enak predlog in je zdaj moral pričati biti, ko mu je pot pretekla — naš Obreza. — Ne bom omenjal blamaže, katero si je pretekli teden privošil brat Edvardov — Fridrih Süß — s svojo črno zastavo, ki jo je na šolskem poslopji v Sechshausu izobesit dal v znamenje žalosti, da je bil sprejet šolski predlog Lienbacherjev; omeniti pa hočem, da se je storil važen korak v postavodajstvu s sprejeto oderuško postavo, s postavo zoper sleparije pri konkurzi in eksekucijah v varstvo upnikov in tudi uže deloma zoper pokončavanje zarubljenih zemljišč; temu se bo dodala ob kratkem tudi kazenska dodatna postava zoper barbarske pokončevalce zarubljenih zemljišč, kar je tudi za Kranjsko imenitne važnosti.

Sinoči so se vršile volitve v delegacije — za Kranjsko sta voljena grof Hohenwart in za njega namestnika vitez Schneid — za Gorico dr. Tonkli, namestnik Valussi itd.

Danes je v gospôski zbornici obravnava o glavni svoti zemljiškega davka; pričakuje se, da se sprejme — vkljub nasprotnemu sklepu dotičnega odseka — ta predlog nespremenjen po sklepu zbornice poslancev, kar bodem do jutri še „Novicam“ naznanil telegrafično. — Jutri ali vsaj četrtek zvečer pričakuje se sklep zborovanja, ker novela k vojaški postavi, hvala Bogu, vendar ne pride zdaj v obravnavo. —

*) Topla zahvala za prijateljske vrstice dopisu priložene! Vred.

Sinoči bil je banket na čast česki in poljski deputaciji iz Šlezije, ki je na Dunaj prišla prosit narodne enakopravnosti. Izmed napitnic omenjam dr. Poklukarjevo, ki je v imenu Jugoslovanov čestital bratom Čehom k prvemu velikemu vspehu — českemu vseučilišču v Pragi in enako gorko želel dobrega vspeha Poljakom in Čehom iz Šlezije, borečim se zoper enako ponemčevanje, kakor Slovenci na jugu. Nazoči so bili izmed Poljakov knez Čartoriski, Smolka, Chelmecki, izmed Čekov: Rieger, Harah, Trojan.

V Gorici 29. maja. — Najpripravniši kraj za poletne vrtne veselice v Gorici je Cattarini ev vrt (na Solkanski cesti). Sinoči je bil ta vrt posebno okusno ozališan z zastavami in grbi. Znad vhoda je visela čitalnična zastava in naznanjala, da tu ne gre za navadno „pivo in godbo“, ampak za nekaj višega. Čitalnica je obhajala s svojo podružnico svečanost na čast cesarjeviču Rudolfu in nadvojvodinji Štefaniji; igrala je vojaška godba pešpolka Hess. Povabljenih udov in gostov je bilo vse polno; počastili so slovensko veselico vsi načelniki našega mesta: dvorni svetovavec gosp. baron Rechbach, župan dr. Deperis, Fr. grof Coronini, ravnatelj srednjih šol i. dr. Program se je redno izvršil, vse je bilo dostojno, samo ples je zabranil dež, ki se je začel ulvati okoli 10 $\frac{1}{2}$ ure. Ta veselica čitalnična je bila prva v Gorici pod milim nebom in v prvo je slovenska zastava vihrala na javnem kraju. — Za mestne volitve so naredili neki gospodje kompromis med strankami in postavili za vse 3 volilne razrede kandidate, proti katerim ni kaj reči. Vendar pa so poskusili od neke strani ponuditi drugih kandidatov. Izvoljeni so v 3. in 2. razredu kompromisovci z veliko večino, v 2. razredu malo da ne enoglasno, toda se je v tem razredu vsa neuradniška stranka glasovanja zdržala, ker ni s kompromisom zadovoljna, češ, da je vse to le delo gosp. V. Ritterjevo, kateremu se je g. župan preveč vdal. So pa izvoljeni v 3. razredu gg. E. Bozzini in J. Cristofolletti, v 2. g. grof Franc Coronini, prošt dr. Evg. Valussi, Al. Marizza in dež. odbornik g. J. Gasser. Jutre bo volil 1. razred; kandidata sta Arminij dr. Perko in vitez Vilh. Ritter. — Naša mestna gosposka je bila vpeljala takso 30 gold. za tiste mrličice, katere so peljali pokopat kamor si bodi iz mesta. Šestdeset meščanov je vložilo uže lansko leto pritožbo zoper to nepostavno naredbo. Te dni jim je došla ugodna rešitev od namestništva; magistrat mora vsem, ki so to takso plačali, denar povrniti. Za tako takso treba namreč postaviti. — Koliko vode pride na vsako glavo v Gorici? Vodotoka imamo dva: iz Kromperka in iz Soče. Kromperški nam daja 3360 hektolitrov na dan, Soški pa (iz Stračic) 4500 hektolitrov. Ker kakih 3000 stanovavcev drugo vodo ima, poslužuje se vode iz omenjenih vodotokov 16.000 stanovavcev. Po tem takem pride na vsako glavo 20 litrov Kromperške in 30 litrov Soške vode. (Bolja in prava pitna voda je kromperška.) Kromperško vodo toči 10 javnih vodometov in je še poprej speljana v 96 hiš; Soško vodo toči 5 občnih vodometov in je speljana v 60 hiš. — Ljudi umira v Gorici po 24—26 od 1000. — Odbor za „Hotêl-Pension“ v Gorici — sestavljen iz goriških in tržaških gospodov — ima danes sejo; menim, da je stvar gotova; odmenjeno je za „hotêl“ poslopje baron Formentinovo na novi cesti proti Soškemu mostu, katero pa po sprelepem načrtu vse prezidajo. — V petek je bila mrtvaška maša po rajncem kapelniku Mugnone-u, čegar pogreb 23. t. m. je bil veličasten. Pet in dvajset pevcev je pelo tisto mašo, katero je rajnki prvo vodil po smrti svojega prednika Fr. Pirca l. 1878. (Ta maša je bila zložena l. 1836. o smrti francoskega kralja Karola X.). V gle-

dišči napravijo rajncega Mugnone-a učenci in drugi diletantje koncert na korist njegovim otrokom. — Niže Gorice so želeli kmetje dežja; danes se jim je želja izpolnila. — Sadja bo letos po naših krajih prav malo; grozdje pa kaže do sedaj prav lepo. — Jutre bo imel deželni šolski svet tukaj sejo.

Iz Trsta 30. maja. (*Slavnost blagoslovljenja zastave „slav. podpornega društva“*) je zaradi raznih dogodkov, kateri bodo društvu in narodu v korist, odložena, zato ne bode v nedeljo 5. dne junija. — Nadejamo se pa od vseh rodoljubov, da nas pri prihodnji slavnosti, ki bode najbrže 14. dne avgusta, mnogobrojno obiščejo, ker bode slavnost še sijajnejša, kot je sedaj imela biti.

Iz Postojne 28. maja. (*Shod pivških gospodarjev*) v namen osnove „okrajnega kmetijskega društva postojnskega“ je bil prošlo nedeljo 26. dne t. m. kaj dobro obiskan. Sešlo se je okolo 70 najodličnejših pivških gospodarjev. V osnovalni odbor so bili voljeni sledeči gospodje: R. Dolenc iz Slapa za predsednika, M. Premrov iz Ubelskega za podpredsednika, H. Kavčič iz Razdrtega za tajnika, za odbornike pa gospodje: dekan Hofstetter iz Postojne, Alojzij Domicelj iz Zagorja, Janez Cucek iz Knežaka, Josip Potepan iz Dolenjega Zemona, Leopold Dekleva iz Buj, Edvard Dolenc iz Orehka, Janez Jurca iz Studenega. Navdušenost za dobro stvar bila je splošna in velika.

Iz Ljubljane. — V prvi seji mestnega odbora 30. dne maja po dovršenih novih volitvah je župan poročal, da je svetli cesarjevič Rudolf deputaciji ljubljanskega mesta, ki se je ob poroki cesarskima Visokostima na Dunaji poklonila, obljubil, da, če ne bo kakošne posebne ovire, še letos pride s princesinjo Štefanijo v Ljubljano. Zbor je radosten na znanje vzel to novico. — Med družimi obravnavami današnje seje je le razprava o onem protestu zoper volilno pravico 14 penzioniranih oficirjev in uradnikov nekako živahnejša bila, katerega so mnogi narodni volilci vložili odboru. Konečno sta bila sprejeta 2 predloga: predlog poročevalca pravnega odseka dr. Suppana, da se protest odbije, ker ne zadeva volitve, ampak le sestavo volilne listnice, zoper katero pa navedeni volilci o postavnem času 14 dni niso pritožbe vložili; — obveljala je pa poleg tega tudi resolucija dr. Karola Bleiweisa: naj se magistratu zaukaže, da vprihodnjič pri sestavljanju volilnih imenikov bolj natanko in bolj objektivno postopa. Glasovalo je za ta predlog tudi nekoliko odbornikov nasprotne stranke, menda v zavesti, da se v volilne liste res vrine kak pogrešek.

— (*Obrtnijsko denarno pomočno društvo*) je imelo v nedeljo svoj občni zbor. Društva predsednik gosp. J. N. Horak je v govoru, s katerim so se obravnave zborove pričele, omenil veselega napredka tega društva, ki letos obhaja 25letnico svojega obstoja; poročal je med drugim sledeče: „Pretečeno leto bilo je opravljanje društva ugodno in upamo, da bodo v ne predolgem času še ugodnejše prometne razmere nastopile za kupčijstvo in obrtnijo. Društva denarni promet je lani znašal 480.934 gold. in čeravno je društvo ob početku prav z malim pričelo (prvi sklep računa leta 1856. kaže le 2148 gold. denarnega prometa), vendar je imelo naše društvo, kakor kažejo letni sklepi računov, do letos 5 milijonov in 806.229 gold. denarnega prometa. Pred ne dolgim časom moralo je pri raznih denarnih zavodih denarja na posodo iskati, danes tega ni potreba, ker pri več prijateljih obrtnijstva posebno zaupanje uživa in zato ima vedno dosti denarja. — Kakor se je pretečeno leto, bode se tudi letos za vloge po 5 od 100 obresti plačevalo, posojila po 7 od 100 dajala. Vpisnina za novo vstopivše družbenike je 2 gold. Posojila najnižja so 10 gold. in najvišja 2000 gold.“ — Način, kako naj

se spomin 25letnice tega malemu obrtništvu koristnega društva primerno letos obhaja, prepustil je občni zbor določbi predsedniku in odboru.

— (*Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov*) je imelo 22. p. m. svoj letni zbor, katerega se je navadnih in častnih udov lepo število udeležilo; le škoda, da je bilo več gospodov varuhov po družih nujnih opravilih zadržanih priti. Društva predsednik prečast. gospod J. Gnjezda je po pozdravu navzočih najprej razložil zgodovino preteklega leta, zlasti 25letnico, ki se je praznovala meseca avgusta lanskega leta, in se zahvalil vsem prijateljem in dobrotnikom društva, kateri so pripomogli, da se je imenovana svečanost v Ljubljani in v Bledu tako sijajno izvršila. Omenil je tudi letošnje božičnice, predpustnice, sodelovanja pri ljudski veselici o priliki poroke presvitlega cesarjeviča Rudolfa in cesarskega odlikovanja enega izmed društvenih varuhov, gosp. dr. Jan. Bleiweisa, kateremu je, pri zboru navzočemu, v imenu celega društva čestital. Spomnil se je govornik pa tudi prerane smrti društvenega dobrotnika preč. g. župnika Köstla in mladega uda A. Cerarja, katerega je družba na lastne stroške lepo pokopala. — Dr. Bleiweis se s toplo besedo zahvaljuje gosp. predsedniku za njegovo prijazno čestitko in pa vsemu društvu, ki mu je čast skazalo, da se je udeležilo serenade 14. dne t. m. — Koncem 25. leta štela je hvale vredna družba 86 članov; odpotovalo jih pa je 22. — Podpirali so društvo s podučevanjem preč. g. A. Kržič, društva podpredsednik, preč. R. Merčun, alojzniški prefekt, inženir gosp. J. Čermak in pa predsednik sam. — Gospodje založniki listov „Laib. Zeitung“, „Novice“, „Danice“, „Slovenca“ in „Učit. Tovariša“ so tudi letos brezplačno svoje liste društvu dopošiljali, za kar se jim je, kakor tudi gg. učiteljem iskrena hvala izrekla. — Stan blagajnice je še precej ugoden, če se pomisli, da je bilo za lansko 25letnico mnogo stroškov. „Matica“ je do malega enaka ostala; prirastlo jej je $\frac{1}{2}$ srečke od leta 1864., katero je daroval star dobrotnik tega društva z željo, naj bi ž njo zadelo izdaten dobitok za toliko potrebno lastno poslopje. Bolnišna blagajnica hrani 407 gold.; zadnje leto je bilo iz nje podpiranih 5 bolnih rokodelcev s 56 goldinarji. Za prenočišče in večerjice potujočim tujcem se je potrosilo 22 gold. 2 kr. — Društveni blagajnik gosp. M. Gerber, kateremu gre iskrena hvala za njegov trud, je poročal o prejemkih in stroških zadnjega leta; dohodkov je bilo 416 gold. 20 kr., stroškov pa 361 gold. 48 kr.; toraj ostalo gotovine še 54 gold. 72 kr. — Naj omenimo še rokodelskih učencev, katerih je zdaj vpisanih 105. Ti mladenči ob nedeljah, zlasti pozimi kaj radi prihajajo k pouku, katerega vodita gospoda P. Angelik Hribar in pa društveni predsednik. Vadijo se tudi varčnosti s tem, da dajejo hraniti svoja mala darilca; in vendar je letos ves denarni promet 109 gold. Društvo šteje razen imenovanih dobrotnikov še nekoliko družih, katerim gre topla zahvala za njihovo podporo, — naj tu imenujemo le sl. kranjsko hranilnico, častite gospé uršulinke in gospó Fr. Šupevčevo. Drugim pa, ki se za to prekoristno društvo še niso ogreli, naj On, ki je imel rednika rokodelca tesarja, ogreje in omeči srce v prid sebi in poštenemu rokodelstvu, katero ta družba goji.

— (*Močvirski odbor*) je imel 27. dne maja sejo, o kateri poročamo prihodnjič več, ker so se obravnavale nekatere važne stvari.

— (*Razpis Matične tajnikove službe*) nahaja se v „Oglasniku“.

— (*Čegavo je pravo?*) „Laib. Zeitg.“ je poročala, da število prebivalcev na Kranjskem koncem leta

1880. znaša po uradnem številjenji 481.176, — škofijski šematizem pa je naštel 570.960 samih katoličanov, zraven teh pa še 177 zedinjenih in 209 nezedinjenih Grkov in družih, tedaj skupaj 89.187 prebivalcev ve č. Čeravno vemo, da se na statistične date ne dá prisegati, je vendar ta razloček tako velikansk, da vprašamo: čegavo je pravo?

— Odbor Matičin je vložil c. kr. deželnemu šolskemu svetu prof. Erjavčevo „Živalstvo“ s prošnjo, naj od sl. naučnega ministerstva doseže dovoljenje, da kot šolska knjiga rabi srednjim šolam v slovenskih pokrajinah.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Po lasnoročnem pismu presvitlega cesarja od 31. maja do grofa Taaffe-a prideta cesarjevič Rudolf in princesinja Štefanija prihodnjo sredo, 8. dne junija, v Prago. Ker pa ravno zdaj zdravje princesinje zahteva posebno skrb, da se ne povrne bolehnost, zato cesar, toplo zahvalo objavlja za velikanske priprave presrčnega sprejema v Pragi, dodaja živo željo, naj bi se opustile vse take svečanosti, ki bi utegnile princesinjo preveč vtruditi in jej škodovati.

— Iz zbornice poslancev imamo nekaj več povedati o tem, ko se liberalci smešijo pred celim svetom. Grof Hohenwartov predlog, zbornica naj prevdari in razsodi, ali o volitvah poslancev v državni zbor ima zbornica poslancev veljavno odločbo ali pa c. k. drž. sodnija, je liberallec premenil v popolne komedijante. Grof Hohenwart je namreč te misli, da ne kaže, da bi kdo drug, kakor edino le državni zbor sam razsodil, kdo je po pravici bil izvoljen, kdo ne. Vsled tega je nasvetoval, naj odbor 24 mož prevdarja, kaj je storiti zoper to, da so liberalci, ker so pri volitvah v velikem posestvu v gornji Avstriji bili propali, se pritožili pri najvišjem sodišči, kjer je „oča liberalcev“, stari Schmerling, predsednik, ki je tudi res podpisal razsodbo, da se ni prav volilo. Grof Hohenwart je rekel, če pri tem ostane, tako se lahko državnemu zboru pravica za pravico iztrga in ga po tem takem še treba ni; vsaj liberallec Schmerling vse konečno razsoja! Liberallec Herbst je grofu Hohenwartu ugovarjal, a ker je videl, da bi propal, je pobral hipoma šila in kopita ter zbežal iz zbornice; za njim pritisnili so vsi liberalci. A kam so šli? Najprej v pivarno, kjer so si jezo s pivo ohladili, potem so šli na „Kahlenberg“, ker se dobro je in pije in je lep razgled čez ves Dunaj. Med tem pa so naši poslanci ne zmeneč se za pobeg liberalcev sprejeli grof Hohenwartov nasvet. To je bilo v petek, a v soboto so prišli liberalci skesani in pobiti v državni zbor nazaj ter so pomagali sklenoti zidanje železnice v Gališkem.

Iz Prage. — Pretekli petek je tu in okoli Prage razsajala tako huda ura s točo, da uže davno ne take.

Beligrad. — Skupščina je z 112 glasovi proti 22 sprejela trgovinsko pogodbo z Avstro-Ogersko.

Telegram „Novicam“.

Dunaj 1. junija.

Ravnokar je bilo državne zbornice zborovanje sklenjeno; poslanci se vrnejo domu.

Listnica vredništva. Gosp. L. A. v K: Mréna v očesu konjevem je neozdravljiva; na tem očesu ostane slep, ker pri živini se ne dá kakor pri človeku, mrena operirati. Svinjska bolezen je o znamenjih premalo popisana, da bi zdravnik na ta popis mogel pravo svetovati. Koristno bi utegnili biti, ako si naročite knjigo „Živinozdravstvo“, ki stane 1 gold. 15 kr., če niso vsi iztisi uže morebiti prodani.